

Ob svetovnem dnevu dostojnega dela (7. 10. 2018)

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije se pridružuje kampanji Evropske konfederacije sindikatov (ETUC), ki letošnje leto poteka pod skupnim sloganom ***Spremenimo pravila.***

V luči prihajajočih EU volitev v konfederaciji ETUC opozarjajo na nujnost določenih zakonodajnih sprememb na evropski ravni z namenom zagotavljanja delavskih in socialnih pravic vsem delavcem, tudi tistim, ki svoje delo opravljajo v kateri izmed atipičnih oblik in ne preko pogodbe o zaposlitvi.

Kampanja sicer osvetljuje globoko utrjeno nepravilnost svetovnega gospodarskega sistema, ki je tesno povezana z zmanjševanjem demokratičnega prostora in zniževanjem delavskih pravic v številnih državah po svetu.

Dostojno delo ne zgolj, da prinaša dostojno plačilo, temveč delavkam in delavcem zagotavlja tudi varno in zdravo delovno okolje in možnost povezovanja v sindikate ter spodbuja posameznikov osebni razvoj.

Pravila igre, ki v veljajo v družbi, v kateri živimo, so izrazito naravnana tako, da povečujejo ekonomsko neenakost in prispevajo k kopičenju bogastva zelo majhnega števila ljudi, medtem ko vse več delavk in delavcev po svetu svoje delo opravlja v suženjskih pogojih – po podatkih neodvisnih raziskovalnih inštitucij naj bi bilo takih delavcev vsaj 25 milijonov.

Nedostojnih in izkoriščevalskih praks ni potrebno iskati izven naših meja, tudi v Sloveniji so kršitve delavskih pravic sistematične, pregon kršiteljev pa ne dovolj učinkovit. Nenehno se pojavljajo novi in novi poslovni modeli, ki so na meji legalnega ali celo ilegalni ter temeljijo na izkoriščanju – lahko rečemo, da nas delodajalci s svojimi inovativnimi prijemi prehitevajo po levi, mi pa medtem še vedno nismo uspeli urediti skrajno nedostojne in sramotne situacije v Luki Koper.

Da ne pozabimo na bolj ali manj prefinjene napade na sindikalne predstavnike v zasebnih in tudi državnih podjetjih, ki smo jim v vse večjem številu priča v preteklih letih in pa na porast negotovih, prekarnih oblik dela, ki sta prav tako pomembna vzroka za vse več "nedostojnega dela". Kratkotrajne in začasne zaposlitve ne zagotavljajo zadostnih prihodkov za dostojno preživetje, niti ne celotnega nabora socialnih pravic ter tako ustvarjajo revne zaposlene.

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije tako ob svetovnem dnevu dostojnega dela poziva delodajalce k premisleku o dostojnem delu in delavskem prispevku k gospodarski rasti in splošni blaginji v državi.

Vlado Republike Slovenije in pristojna Ministrstva pa na tem mestu opominja na vse zaveze iz koalicijske pogodbe in pričakuje vzpostavitev aktivnosti v smeri zagotavljanja koncepta dostojnega dela, dostojnega plačila in dostojnih delovnih pogojev.

Predsednica ZSSS, Lidija Jerkič, poudarja: *"Pravica do dostojnega dela osnovna človekova pravica. Žal pa je pogosto preglášena s prevladujočimi zahtevami kapitala, ki zase zahteva vedno več in boljše in svojih pridobitev ni pripravljen deliti z zaposlenimi. Po zgledu ni treba nikamor, v Sloveniji se z njimi srečujemo vsak dan. Delo, ki je podplačano, ki se ne opravlja v varnih in ustreznih pogojih dela, od katerega ni mogoče živeti v aktivni dobi, niti prejemati ustrezne pokojnine, ni ustrezno delo."*

Sara Kosirnik iz Sindikata prekarcev, ki deluje pod okriljem ZSSS, opozarja na problematiko postopkov javnega naročanja: *"Postopki javnega naročanja favorizirajo najcenejše ponudnike – to v praksi mnogokrat pomeni, da za različne izvajalce na koncu storitev po dumpinških cenah opravljajo samostojni podjetniki, pa naj bodo to prevajalci ali čistilke. Sramotno je, da država pri postopkih javnega naročanja sodeluje pri poglobljanju prekarnosti in socialnem dumpingu, namesto da bi upoštevala standarde in cenike ter pri njihovi pripravi sodelovala z društvi, zbornicami oz. drugimi cehovskimi združenji."*